

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér hová a lapszellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K,
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési
és a hirdetési pénzek küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Benka Gyula.

Benka Gyula lemondott a szarvasi főgimnázium igazgatóságáról, lemondott tanári állásáról és nyugalomba vonult. Szárazon, röviden jelzi ezt a felügyelőbizottságnak meghívója. Olvasom, olvasom és nem akarok hinni a szavaknak. Lehetséges-e az, hogy az ő erős hangja nem cseng többé a tantermekben, lehetséges-e, hogy kék szemének pillantása nem kíséri többé végtelen szeretettel a főgimnázium minden kis diákját?

Benka Gyula nyugalomba vonult. Elvonult azon térről, a melyen majd félzázadon át érdemeket érdemekre halmozott. Ezrekre és ezrekre megy azok száma, kik hálásan emlegetik őt, mint volt kedves tanárukat; ezrekre és ezrekre megy azok száma, kiket az ő igazgatói keze alatt bocsátott utnak a szarvasi főgimnázium, s ő most elvonult tevékeny élete működésének teréről.

Valóságos óriási hadsereg, amely az ország minden rangu és rendű polgáraiból kerül ki, emlegeti az ő nevét hálás megemlékezéssel. Aggastyánok és ifjak, a legmagasabb tisztségeket elfoglalók és szerény kis hivatalnokok, egész nemzedékek, apa fiu, és unoka került ki az ő nevelői keze alól és köszönheti neki szellemi fejlődését.

Szomoruan halljuk távozását a főgimnázium éléről, kik már gyermekkorunktól hozzá szoktunk azon megnyugtató tudathoz, hogy őt lássuk folytonos szakadatlan munkában ott az igazgatói székben. De azért mi nem bucsuzunk tőle. Hisz Benka nemcsak kitűnő tanár, nemcsak kiváló igazgató

volt. Mi tudjuk jól, hogy nincs a közéletnek olyan ága, amelyben Benka Gyula hatékony részt ne vett volna; tudjuk, hogy a hol a közérdek kívánta az egyéni tevékenységet, szóval, tollal, tettel ott volt Benka Gyula.

Midőn tehát halljuk, hogy tanári működését abban hagyta, szinte örülünk neki, hogy így több ideje jut arra, hogy közérdekű működését tovább folytassa. Mi reméljük, hogy az Isten segítségével még sokszor halljuk felszengeni hangját, a mely annyiszor lelkesített minden szépre, jóra, — a gyűléseken. Mi reméljük, hogy sokszor olvassuk még az ő mély értelmű sorait e hasábon.

Nem bucsuzunk, csupán üdvözölni óhajtuk őt. Midőn életének pályáján oly nagy lépésre határozta magát, akkor e szerény hirlap, melynek büszkesége az, hogy Benka Gyula nevét viseli élén, leveti a hétköznapi köntösét, szabadságot vesz magának arra, hogy nem a hétnek apró-cseprő ügyeit tárgyalja itt, hanem hódolattal üdvözli a nyugalomba vonulót.

Üdvözöljük Benka Gyulát azon ezrek és ezrek nevében, kik tőle tanulták a gondolkozást, a legnagyobb tudományt.

Üdvözöljük Benka Gyulát azon ezrek és ezrek nevében, kiket az a szarvasi főgimnázium készített elő az életnek, melynek ő volt a lelke, vezetője. Üdvözöljük Benka Gyulát azon ezrek és ezrek nevében, kik az ő törhetetlen hazafias lelkének erős tűzéből annyiszor meritettek lelkesedést. Üdvözöljük Benka Gyulát azon ezrek és ezrek nevében, kik annyiszor gyönyörködtek az ő csodás szónoklataiban. Üdvözöljük Benka Gyulát azon ezrek

és ezek nevében, kiket az ő aranyos tolla annyiszor ragadott el. Üdvözöljük Benka Gyulát azon ezrek és ezrek nevében, kiket az ő lelkéből támadt zene, az ő szívéből jövő dal annyiszor hódított meg.

Üdvözöljük, nem bucsuzunk! Hiszen mi tudjuk, hogy az ő örökké tevékeny szelleme nem merül el tétlenségben; mi tudjuk, hogy az ő örökké tevékeny szelleme tovább is utmutónk lesz mindig, ha a szépet, a nemeset keressük. Mi tudjuk, hogy ott, hol a nemzet java harcosokat kíván, ezután is találkozunk vele.

Ezért nem bucsuzunk, ezért üdvözöljük és kérjük az Egek Urát, hogy segítse őt, tartsa meg erejének épségét.

Benka Gyula, mint író.

Mint embert, tanárt, szónokot, zenészt többször, többen méltatták. Az író Benkáról nem, vagy alig szóltak. Gyűjteményes munkái híján nem lesz egész a kép; vázlatot vetünk csupán; hadd szolgáljon egy becses egyéniség megértéséhez adalékul. A legszűkebb írásban is van valami, ha nem más: egyetlen gondolat, mit csak individuális toll róhatott a sorok közé. Ilyenek a Benka írásai.

Bizonyos, hogy időtől független a tapasztalat. De aki nyitott szemmel sokat él, sokat átél és sokat tapasztal, a tapasztalatok sokaságából az elmélkedő és összefoglaló lélek igazságokat olvaszt ki s törhetlen erkölcsi meggyőződéssel ítéletre és irányításra batorítottan hangoztatja szavait. Ezt érez-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, vialadékok, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárúban. — Ára üvegenként 4.— koronás.

zük, valahányszor Benka írása kezünkbe kerül. Mindenütt akad gondolat, mely sok és mély megfigyelés eredményeként szinte dacos erővel kapaszkodott az író meggyőződésébe. S ha rideg is ez a gondolat, az igazság nyers ércére etikai értékkel jutott arany verete.

Ebben a vonásban benne van Benka egész írói egyénisége. Rengeg tapasztalás és tudás igazítja el a kérdések szövevényében, hit és erkölcs nyugtatják meg ítéleteiben. „Hit és tudás, vallás és tudomány szerves kölcsönhatásban irányítják lelkeinket isteni és emberi rendeltetésünk nagy feladatainak megoldásánál. A hit tudás nélkül lélekgyöttrő tépelődéssé fajul; tudás hit nélkül emberistenítő elbizakodottsággá korecsosul. A vallás a tudománnyal egyesülve képezi azt az élető léggör, melyben az embernek emberré, Isten képére és hasonlóságára teremtett lényé neveltetnie és nevékednie kell és lehet. A vallás és tudomány egymást támogató hatásából lesz a munkás szeretetnek forrása. A nevelés emberfejlesztő munkájában a tudomány az értelmesítés, a vallás az érzelmi nemesítés s a szeretet pedig az erkölcsös akarat munkásításának lényezői.“

Kiragadtuk e néhány gondolatot abból a beszédjéből, melyben (az új iskola épületének felavatásakor) majdnem félszázados nevelői munkásság után credóját szövegezte. Jól eső ebben az anyaghoz nyugzött világban magasabb, tisztultabb értékek csengését hallani. A materializmus embere megtagadja.

Benkát az élet sok felhős, kevesebb sugaras napja nem apasztotta, — megerősítette hitében. Kora árvasága gyászkeresztjét hosszú életén át a hit jelvénye és biztatójaként hordja a szíve táján. Írásai a jobb lelkek mélyén szunyadó érzést keltegetik, hogy a rögnön túl finom erők lebegnek, a hánytvetett emberélet vigaszára és felemelésére. Ez alapon alkalmazzuk reá Goethe szavait: es li gt ihm ferne das Gemeine. A több mint két évtizeden keresztül gonddal szerkesztett főiskolai Értesítőnkben szárnyra boesátott abiturientseinknek esze és szíve tanítását adja utravalóul. Ne csak az embernek bizonyos időhöz kötött önkéntelen fejlettségét jelentse az „érett“ szó, hanem értelmi és erkölcsi előnyt is, mely képpessé tegyen minden körülmények közt a felelősség teljes tudatában, okosan, üdvösen és bölésen határozni és cselekedni. A Benka kötelességtudása, komoly férfiasága, hite — egész pályája ad súlyt ennek az élet-kalauznak. Tanításának bizonyára emberszerető szíve szerzi a legtöbb hódolót. Törvénytisztelete mellett sokat olvasunk arról, amit humánus gondolkodása érlelt: summum ius summa iniuria.

Írásaiban a hozzáértő könnyen felismeri nagy tanultságát, főképp filozófiai téren. A bölcséleti irányoknak nemesak országutján, hanem oldal-ösvényein is biztosan mozog. Bár, úgy látszik, maga egyik rendszernek sem felesküdtötte, széles perspektíváit tapasztalatain kívül tudása vesszejével vonja meg. A szabad vizsgálódás joga jut szerepéhez.

A szónok és társalgó Benkánál megszoktuk a humor játékát. Az írónál e sajátság csaknem egészen erkölcsi gondolatok talajába szivárog bele. Mintha az írott szó maradandóságát komoly tartalom révén gondolná biztonságban. Sok és sokféle munkássága mutathat ugyan kivételt, de alapjában ez a jellemző nála. Kétségtelen, hogy Benka retor-tornészet s ez döntő stílusára. Szerencsés ösztöne és izlése vezeti a gondolatok megérzékítésében. Fejtegetései olvasásakor érezzük, hogy elmondásra kínálkozik. Van a Benka stílusában valami, a mi irodalmunk mult századának költői nyelvére emlékeztet, Vörösmarty iskolája él tovább erőteljes szókészletével, ujszerű kapcsolásaival és mondatfűzésével. Benka egy-egy jelzője úgy hat, mint tömör trombitaszó. A betű ölme szinte a hang ércével cseng és visszhangra vár, olykor melancholia tompítja. Az írónak gazdag stilisztikai készlete van értelmünk és érzésünk mozgatására. A stílus evolúció fejleményes így új elem is került a régi közé, de emezt csak árnyalni tudta, megváltoztatni nem. A szobor a régi, patinája vékony triss réteggel gazdagodott. NOBILIS.

Miért lett Benka Gyula nagy emberré?

Ön szerkesztő ur nyájasan így rivallt rám: „Nézze amice, főgimnáziumunk most nyugalomba vonuló érde-

TÁRCA.

Benka Gyula mint zenész.

Heted éves gimnázista koromban történt, hogy egy izben a főgimnázium díszterme mellett elhaladva, erőteljes ünnepélyes akkordok ütötték meg fületem. Benka Gyula játszott a zongorán „Mind jó, amit Isten téstén“ kezdetű ev. egyházi éneket. Engem, ki akkortájt még úgy képzeltem, hogy a choristákat csak olyan alakban lehet lejátszani, ahogy azokat valamely hirneves orgonistánk partitúrájában négy hangra letette, meglepett az akkordok szabad összefűzése, az összhangosításnak több versszakon keresztül változatos szépsége. Szeretett igazgatónkra ezentul úgy is tekintetem, mint nagy zenészre.

Valóban az; sok irányu tehetsége mellett hivatott vérbeli zenészi talentum. Zenei tudását főleg a szarvasi tanítóképzőben értékesítette, ahol sok éven át tanította a tanítói pályára készülő növendékeket összhangzatos éneklésre és egyházi zenére. Városunk közönsége sokszor élvezhette hangversenyeken, nyilvános előadások alkalmával dalkari szerzeményeit. Azonban csak kevesek előtt ismeretes, mennyi tanulmányt üzött önszent gyermek korától a gyakorlati s el-

méleti zene terén és mily nagy munkásságot fejtett ki később tanár korában az egyházi s világi zenét illetőleg. Ezért nem lesz talán érdektelen a következő néhány adat.

Már 8 éves korában kezdte tanulni a zenét anyja unszolására, ki Szemian Pál csabai orgonista tanító leánya volt. A népiskolában sok szent éneket tanultattak a gyermekekkel s mikor Benka Gyula Szarvasra került iskolába, Csillag Márton tanítónak örömet okozott az, ha az énekelni szerető fiút versenyre állíthatta, ki jó hangjával iskolában és templomban hamar kivált. Szülei korán elhalván, az árva fiu sorsát nagybátyja, Szemian Sámuel karolta fel, aki arról is gondoskodott, hogy a fiu zenészi ügyességét tovább fejlessze. Szerencsés volt, hogy olyan nagyképzettségű, kiváló zenésztől tanulhatott, mint amilyen volt azon időben Szarvason Prúny Lajos, ki helyes érzéssel tanítványainak fokozatos haladásához mérten meg tudta válogatni a betanulandó darabokat s addig nem nyugodott, míg a tanuló azt a keveset helyesen el nem játszotta, amit ő előmutatott s olykor mesterileg eljátszott.

A szünidőben azután Csabán nagyatyja begyakoroltatott unokájával egyes szent énekeket elő- s utójátékkal egyszerű felfogásban s az orgonához ültetve taníttatta őt a reggeli isteni tiszteleteknél. A gyermek

olykor csak nagyapja lábainak segítségével folytathatta a játékot, mivel kurta lábával még nem érte el a pedált.

A gimnázium felsőbb osztályaiban azután az ügyes ifju Mihályi Józseffel szövetségbe már tanuló dalkart szervezett. Mivel még akkor a csekély számban működő tanárok nem értek rá a tanulók önkéntes vállalatainak vezetésére, magánlakásokon tartották szavallati s dalkari gyakorló óráikat s előadásait. Kedvezőbb léggör tárult fel Benka Gyula előtt, mikor Sopronba s később a zenészi tekintetben még szerencsésebb fejlődésű Pozsonyba került theologiai tanulmányainak folytatása végett. Itt nagy szellemi élvezettel hallgatta Schurik orgonista és karvezető remek játékát és dalkari szerzeményeit, a nagy székesegyház mise-énekeit s a színház jobb operai előadásait és népsziműveit. Sokszor megszügyenítve érezte a törekvő ifju, hogy nem szerethetett gyermekkorában annyi képzettséget, amennyi nagyobb szabású zeneművek megértéséhez s teljes élvezéséhez szükséges. De ép azért művészi érzéke új ingert nyert, hogy szorgalmas tanulmányában pótolja még lehetőleg a hiányokat.

Szerény anyagi viszonyok közt korán volt arra kényszerítve, hogy ne csak tanulja a zenét, hanem zenetanítással is foglalkozzék. Pozsonyban Dadányi Sándor birtokosnál s

mes igazgatójának, Benka Gyulának, a neve nemcsak Szarvason, nemcsak Békésmegyében, sőt nemcsak a nagy Alföldön, hanem széles e hazában ismeretes. Mindnyájan meghajlunk a gysága előtt; sőt, a mi kevés polgártársunknak jut osztályrészül, mindnyájan igazán szeretjük őt. Erről tehát ne elmélkedjék. Inkább keresse fel városunk minden rendü-rangu osztályát és hozzon nekem feleletet e kérdésre: Miért lett Benka Gyula nagy emberre? Ez jobban fogja érdekelni közönségünket, sőt őt magát is, ami kedves főszerkesztőnk. Az is meglehet, hogy a beszerzett adatok alapján egy-két újabb, ma még szunnyadó nagyságot nevelhetünk. Induljon.

Indultam és rohantam városunk kedvelt spiritisztájához, Nyilasi urhoz. Kérve-kértem, hogy idézze le nekem mennyországi nyugalmából főgimnáziumunk megboldogult nagy igazgatójának, Tatay Istvánnak szellemét.

Nyilasi ur nagyon kedves, előzőkeny volt. Nem kívánta, hogy a gram-mofonját megélezzem. Mindössze 25 darab ezüst nyulának a faji és nemi sajátosságait kellett megbámulnom és az aranyos állatokat sorra simogatnom.

Aztán eleget tett kívánságomnak. Megjelent a szellem. Büszkén, mint egy római szenátor. De felelete kesernyés volt, mint egy megvárattott telefon-tulajdonosé:

„Az egész a népies felfogásnak ama balhiedelmén alapul, hogy nagy ember után okvetlenül nagynak kell következnie.“

Ezzel eltűnt. Én is eltűntem.

A Lengyel-palota táján Pista bácsink jött velem szemben. Nagy tisztelője voltam, vagyok és leszek. Bizalomteljesen tártam eléje a kérdést.

Ő megszokott nyíltságával mondta rá, hogy „eh számár kérdés.“ (Nem nekem szólt ő.)

Azután az ő kedélyes hangján tette utána: „Azért mert esze volt, mert olyan jó vére van, mint nekem, mert töltött káposztával gyógyította magát, mint én és megbecsülte a szép asszonyokat, mint én. Mert higgye meg öcsém, hogy aki nagy ember akar lenni, az ne hunyja be a szemét, ha szép lányt lát.“

Elhittem és megfogadtam, hogy ezentul én is jobban kinyitom a szememet. Hátha még belőlem is . . .

De nini! Ott jó városunk két kedves alakja. Tán éppen a Petőfi körbe tartanak.

Az egyik az a bíró ur, kinek szelid hangján és nyájas tekintetere megremeg Öcsöd; a másik legjobb képű professzorunk. (Hány professzor ur gondol most magára.)

A bíró ur nem szabódott. Válaszával rögtön kész volt.

„Benka ur? Jegyezze meg öcsém hogy nekem Bocskay sem elég nagy ember. Matyi királyt sem tartom sokra. Arany és Schekszpir már valamik. De nagy ember csak egy volt. Az, kiről a Bibliában (Jósué X. Rész. 12. 13. vers) ez vagyon megírva: „Akkor szóla Jósué az Izrael fiainak szemek előtt: Nap

Gibeonban állj meg és hold az Ajalon völgyében.

13. És megvárá a nap és a hold megállá . . .

Ezt csinálja utánna Benka ur! Ön kételkedve néz reám „Fogadni vagy hinni.“

Nem mertem fogadni: a bíró ur mindig megnyeri a fogadást.

A nyájasképű tanár ur felé fordultam.

Ő szokott szeretetreméltóságával felelte: „Mert nem veté meg a földi jókat, ép úgy mint én és tudott stilizálni, úgy mint én. Egy árnya vala nagyságának, hogy sohasem vala előlege!“

Egy magas ügyvédünk csatlakozott hozzánk. Megérté, miről van szó és komoly ünnepélyességgel mondá: „Mert sohasem volt darabont, akárcsak én!“

Együtt mentünk föl a kaszinóba. Hangzott a kontra és rekontra, s a kibicek évelődése. A billiárd-asztal előtt álltunk meg. Lelkészi karunk két előkelő tagja mérte össze erejét.

Egy befejezett parthie után megzavartam őket. Nem vették rossz néven. Az első komolyan válaszolt: „Mert nem volt intellektualis defektusa, s fizikai possibilitásai is a naturalis mértéken túl vergáltak.“

Alig fejezte be, már a másik kacagva kiállta: „Könnyű volt neki a tanárok közt. De bezzeg, látogatta volna csak őt is az esperes, mint engem!“

a theologiai vizsgák letétele után Beniczky Márton családjában Pusztá-Tázlárón a tanítás körében a zenetanítással is foglalkozott. Itt nagy hasznát vette Prúny Lajos módszerének, Úgyesen, izléssel játszott már akor a zongorán, de a gyakorlati képzés mellett a zene elméletét is behatóan tanulta Mosonyi Mihály közleményeiből.

Mikor 1860-ban a német egyetemek felkeresésére indult, itt a tudományok és művészeti hatások hatalmas tengerében új csodás világ nyílt fel szemei előtt. Berlinben theologiai s tanári tanulmányai mellett főleg a zenével foglalkozott. Úgyszólván minden szabad percét ennek szentelte, lázas tanulni vágyással hallgatván a színházak, hangversenyek előadásait s a hírneves Marx-tól a zeneelméletet. Szívesen látták körükben a képzett és éneklési ügyességgel rendelkező ifjút a kisebb egyetemi városok kitünően szervezett dalkarai. Még ma is kegyeletes büszkeséggel emlékszik vissza Göttingenre, ahova Berlinből ment át a téli félév tanulmányainak végzésére. E városkának összes dalkarai egyesültek abban az időben arra, hogy Mozartnak nagy halotti requiemjét betanulják s nagy zeneünnepélyen előadják. A tanulásnak nagy munkáját élvezetessé tette számára az általános lelkesezés s a zeneszerzemény rendkívülisége. Azután a Back Sebestyén által szerencsés irányban

megindított egyházi zenének nagy ünnepélyei is fokozták Benkának a zene, főleg az egyházi zene iránti érdeklődését. Végző irányt adtak zenetanulmányainak ez időben Krüger egyetemi zenetanának elméleti előadásai s gyakorlati utmutatásai.

Elfoglalván tanári állását Szarvason Benka Gyula mindjárt kezdettől fogva értékesítette zenei ismereteit. Legnagyobb tere nyílt ebbeli ügyessége kifejezésének a tanítóképzőben. Helyes módszerrel, variált öt-ujjas könnyű gyakorlatok betanulásával szerezte meg az orgonajátékhoz megkívántató előzetes kézi ügyességet tanítványival. Az igyekvő növendékek környen elsajáthatták szakszerű utmutatásai nyomán az egyszerű hangzatok összeköttetési módját, a komoly egyházi zenéhez illő kötött játékot, végül a pedál használatát. Az egyházi zene tanításánál azonban már kezdetben szomoruan kellett tapasztalnia, hogy a mi ev. egyházi zenénk és éneklésünk ügye, mihez pedig a vallásos költészetnek annyi érdeke fűződik, meglehetősen parlagon hever. Hiányzik ev. egyházi énekeinknek egyetemes érvényű kidolgozása s összhangosítása az isteni tiszteletet vezető orgonisták számára. Habár Benka többször felkérte az egyházmegyét, hogy a népiskolák és tanítóképzők érdekében álltassa össze azon templomi énekek autentikus dallamait, melyeket ere-

detük, esetleg hagyományos megszokottságuk valódi protestáns szelleműeknek szentesítettek, — a dolog nem járt eredménnyel. Mindazonáltal Benka gondoskodott róla, hogy tanítványai legalább legszebb, legigazibb protestáns énekeinket ismerjék s játszani tudják. E célból mintegy 60 eredeti protestáns éneket választott (lehetőleg minden alkalomra), összhangosította őket egyszerűen, izlésesen, ellátta mindegyiket előjátékkal, dallamos közjátékokkal s rövid utójátékkal. Legsikerültebbek előjátékai; egy-két sor csupán mindegyik, de legtöbbször az ének hangulatát tükrözi vissza. Sok orgonista-tanító vidékünkön fővezérkönyv gyanánt ma is Benkának kéziratban levő egyházi énekeit használja.

Nem kis szolgálatot tett a zenészet képzésnek Benka Gyula a gimnáziumi tanulóskörében is az által, hogy tanártársai-
val a képző számára megrendelt zongorák felhasználásával oly zeneintézetet létesített, melyben évente 50-60 tanuló olcsó pénzen megszerezte a zenészet elötanulmányokat.

Azonkívül már 1862. őszén Tatay István főgimn. igazgatónak lelkes felhívására férfidalkart szervezett, melynek tagjai néhány zenéhez értő tanáron és tanítón kívül nagyobbára jobb hangu iparosok voltak. Nehéz vállalkozás volt ez abban az időben, mikor egyszerű, könnyen betanulható zeneszerze-

És kacagva kezdte meg az újabb csalát.

Kifelé indultam, de nyájasan fogott velem kezét egy fürge, apró öreg ur.

Neki is fölvettem a kérdést. Nem hallotta és nem értette meg jól. Azért felelt először így: „Kérem azért drága most a fa, mert nem lehet a vizen szállítani. Igen, nagyon fölment az ára.“

Megmagyaráztam neki a tévedést. Szívesen korrigálta magát és derüsen magyarázta, hogy azért, mert olyan jól tudott aludni, mint ő. Őt ágyastul el lehet vinni Szentandrásig s mégsem ébred föl.

Megköszöntem neki, s megígértem, hogy átadom az üdvözlését.

Az utcán kedvezett a szerencse. Városunk jókedélyű jegyzőjébe botlottam bele. Kiderült az ábrázatom. Ez jó fogás.

A jegyző ur a fülét vakarta, köhögött, mint a ki dikcióra készül. Aztán ünnepélyes komolysággal egyenként ejtő a szókat: „Azért, mert minden nevenapján a muzsa helyett én csókoltam homlokodon a feje bubján. Így szoktam én nagygyá tenni, akiket szeretek.“

Mindkettőnk arcán egy-egy kedves emlék derüje jelent meg. Kacagtunk volna, de ott termett előttünk az iskola volt pedellusa.

Mintha megcsappant volna egy kissé. A kedélye sem a régi. A szemjárása is lasabb. Pedig egykor — ha akarta — meglátta a diákokat.

A kölcsönös szerencse után neki

is fölvettem a kérdést. Busan válaszolt; „Az igazgató ur nagyobb fizetésért szolgálta az intézetet, mint én; a nyugdíja is nagyobb, mint az enyém. De azért tessék meghinni kérem, addig volt ő igazán nagy, míg én voltam a pedellus.“

Ejnye ezek egymást kergetik. Itt meg az iskolaszolga, az András bácsi aprózza lépteit.

— Hogy van András bácsi?

— Fáj, kirem, nekem a hátam nagyon. Elestem, mikor a tornára akartam rágyújtani.

Megsajnáltam a kedves Andrást, de azért neki is muszáj volt felelni.

Igy adta elő: „Könnyű volt neki az igazgató urnak, kirem alásan, nem hordta szemet a második emeletre.“

Siettem a szerkesztőségbe vissza. De már a szerkesztő ur sem viszi el szárazon, — gondoltam magamban

Még csak a szerkesztő ur válasza hiányzik — mondám. — Lesz szives!

— Hát tudja barátocskám, — a professzort a jó tanítványai teszik nagygyá. Ön azt hiszem ért ebből. Sapienti pauca: Külömben azt hiszem, nem utolsó momentuma az ő nagyságának az sem, hogy az én lapomnak a főszerkesztője.

— No és mit felel Ön — fordult a szerkesztő ur hirtelen felém.

— Az én válaszom könnyű; „Azért, mert olyan készséges szolgálja volt mindenkinek, mint én a tisztelt szerkesztő urnak.“

A feleletek hitelességeért nem vállal felelősséget

Jó—Zsef.

UJDONSÁGOK

— Felügyelő bizottsági ülés.

A szarvasi főgymnasium felügyelő bizottsága február 12-én ülést tartott, melyben tudomásul vették azt, hogy Benka Gyula saját kérelmére nyugdíjaztatott. Erdemeit, melyeket egy félszázadra terjedő tanári, majd igazgatói működésével elévülhetetlenné tett, jegyzőkönyvbe iktatták és a bizottság testületileg vett búcsút tőle. A főgymnasium igazgatójává egyhangulag Moeskönyi Józsefet választották meg. A felügyelőbizottság jegyzője Liska János, a gymnasium ügyésze Dr. Haviár Gyula, pénztárnokká Kutlik Endre ellenőrré Plenczner Lajos lett megválasztva, Wünschendorfer Aladár szabadságát február végéig meghosszabították. Végül elhatározták hogy az üresedésbe jött tanári állásra pályázatot hirdetnek.

— Gondnoksági ülés. A szarvasi állami elemi iskola gondnoksága február 12-én Dr. Haviár Gyula elnöklete alatt gyűlést tartott, melyen a tanfelügyelő által javasolt költségvetést tárgyalták és felterjesztést tettek, hogy a hitoktatók díja heti egy óráért 40 koronára emeltesse fel. Letárgyalták még a tandíj elengedését benyújtott kérvényeket.

— Eljegyzés. Nagy János kondorosi kereskedő Nagy Sándor vendéglős és földbirtokos fia eljegyezte Szentgyörgyi Juszikát Szentgyörgyi József gádorosi vendéglős leányát.

— Községi iskolaszék. Kondoros községének képviselőtestülete a közsé-

mények nem igen álltak rendelkezésre, pedig csak ilyenek betanulásával volt elérhető némi siker, mely további kitartásra édesgethetie a vállalkozókat. Ezeket a zeneműveket meg kellett teremteni. A férfi-dalkaregyesület 24 évig állott Benka vezetése alatt s fokozatosan nagyobb kedvvel, nagyobb sikerrel tanulta a különböző dalkari szerzeményeket.

Benka két vastos kötetbe foglalta partitúra alakban azon, számszerint kétszázat jóval meghaladó műveket, melyeket a daloskör tanult. A karvezetőnek óriási munkát kellett végeznie. Hogy a különböző társadalmi osztályú s csekély előképzettségű dalosok munkája hamar unottá ne váljék, a legegyszerűbb darabokat kellett megválogatni. Benka Gyula iskolai heti 30-40 órája mellett ráért arra, hogy egyes kitünőbb műveket idegenből ültetett át, másokat lemásolt, de legtöbbjét ő maga szerezte. De a zeneszerzésen kívül az egyes szólamok sokszorosításának terhe is csaknem az ő vállaira nehezedett. Halomszámra vannak a férfi dalkar gyűjteményében oly kötetek, melyeket Benka minden évben szólamonként gyűjtött egybe, mind az ő keze írása. A betanítás nehéz munkáját is ugyiszólván Benkának magának kellett végeznie, képzettségüknel fogva, csak kevesen lehettek olykor segítségére az egyes szólamok betanulatásával.

Éveken át nem volt ünnep Szarvason

és a közel vidéken, melyben a dalkar nem működött volna közre. De Benka nemcsak helyben gondoskodott alkalmi előadásokról, hangversenyekről, hanem kivitte, hogy a szarvasi dalkar az országos dalkaregyesületbe is belépjen s részt vegyen az országos dalárünnepélyeken. 1867-től kezdve két évenként az aradi, nagyvárad, debreceni, szegedi, kolozsvári, budapesti országos dalárünnepélyeken a szarvasi dalkar is részt vett s ha nem versenyezhetett is a székesegyházi és fővárosi daloskörökkel, de ott volt, hogy elhozza magával a nemes lelkesedés tüzét.

A dalkar az előadandó darabok között legörömebb tanulta magának Benkának szerzeményeit. Nem csoda; Benka nemcsak zeneszerző, hanem költő is volt. Szöveg és dallam ugyiszólván egyszerre fakadtak szívéből. A dallam mindig kedves, visszahízogó hatású s azért könnyen betanulható. Az összhangosítás változatos, izléses, nemes s mégis egyszerű, mert kerülni kellett mindent, ami a betanulást nehezítené. Dalkari feltevései lehetőleg minden alkalomra szólnak. Vannak köztük templomi, egyházi énekek, népdalok, hazafias dalok, temetési énekek, s más különféle komoly és vig dalok. Gyöngyöcskék magyaros tempóval bíró indulói, harcdalok és különösen temetési énekei. Aki hallotta, bizonyára lelkesedett „Előre“ harci dalán, „Ébredj nagy álmaidból“ hazafias

dalán, elragadtatással hallgathatta a „Távo a rónán“, a „Vándor“, „Üdvözöllek áldott szép kikelet“, a „Bordal“. „Ujévi köszöntő“, „Jóslat“ stb. stb. kedves melódiáit. Kit ne hatott volna meg könnyekig „Nyugodjatok a föld alatt“ gyászéneke, talán legszebb, legköltoőbb alkotása valamennyi közt.

A szarvasi dalkar sok helyi bajjal küzdve a nyolcvanas évek végén u. n. társaskörre alakult át, melynek lelke szintén Benka volt, de amely nemes mivelő törekvésében csak kevés ideig állhatott fenn. A dalkar később újonnan megalakult s betanulásra s előadásra szánt műsorában mindig ott szerepelnek Benka Gyulának közkedvelt szerzeményei.

Benka még mint nőtlen fiatal ember több bizalmas, zenéhez értő barátja bevonásával egy szűkebb körű daloskört is szervezett, melynek szereplése nem a nagy nyilvánosság elé volt szánva, hanem inkább családi jellegű volt. Egyes papi és tanári családok tartottak időnként összejöveteleket és estélyeket; előadások, felolvasások zenével, énekekkel fűszerezve tették kedvessé a hosszú téli estéket. A családtalan fiatal emberek különösen az örökké jó kedélyű Chovan Zsigmond tanító családjában találtak szórakozást. E kedélyes kis társaskör daloskara mindenféle tréfás dalt, névnapi üdvözlő és felköszöntő éneket tanult be, melyeket nagyobb részt Benka Gyula, de részben az

gi iskolaszéket újabb 3 évre megalakítván, abban a hivatalosan illetékes lelkészek, községi orvoson és egyik községi tanítón kívül a következő 11 egyént választotta iskolaszéki tagokul: Dérczy Péter, Reiner Béla, Fekete Kálmán, Fülöpp József, Fejér Imre, Demcsák János, Erdélyi László, Baross Árpád, Czirbusz Endre, P. Kovács János és Medvegy János közs. képviselőket.

— **Mulatságok.** A héten csak kijutott a farsangból. Két multság is zajlott le az Árpád dísztermében és a mi fő, mindkettő igen szépen sikerült. Szombaton este a kereskedő ifjak mulatsága folyt le Puresi esabai cigánybandájával. Csak természetes, hogy a jó zene, a figyelmes rendezés mellett beteljesedett a szokásos mondat, hogy a késő hajnali órák vetettek véget a mulatságnak. Azaz, hogy nem egészen teljesedett be, mert még a déli egy óra is látott néhány frakkos ifjut ki még tegnaptól maradt meg. — Szerdán este a boston tánckursus tagjai rendeztek igen jó kedélyű mulatságot. Tulajdonképpen vizsgát tettek, hogy megtanulták „hogyan kell lépni, mert lépésekből lesz a tánc”. Hát a vizsga kitűnően sikerült, mindenki egyest kapott és mindenki büszkén lejtette végig a parketten a sikkes táncot véghetetlen lenézéssel mérve végig azokat, kik közönséges valczert járnak még.

— **Szabad Lyceum.** A szarvasi iparosok, ipari munkások és földművesek Szabad Lyceumának f. hó 9-én volt a második előadása a fogimnázium tornacsarnokában. Ugy látszik, hogy a Szabad Lyceum eszméje termékeny talajra talált Szarvason. Községünk polgársága úgy az első, de legkivált a második előadáson igen tekintélyes

számmal vett részt. A második előadásban több mint ezer ember volt jelen. A Szabad Lyceum vezetősége igen helyesen járt el akkor, a mikor a lyceumi előadásokat a tornacsarnokba tette át. Kívánatos volna ha az előadásokon tisztán csak a felnőttek vettek részt. Kívánatos volna ha az egyes körök a lyceumi előadásokra testületileg vonulnának fel. Az iparos ifjuság önképzőköre tekintetben valóban követendő példát mutat. És ez a helyes. Az egyes körök elnökségei hasznának oda, hogy a Szabad Lyceum eszméje minél jobban járja át társadalmunk minden egyes rétegét. Mert a Szabad Lyceum csak úgy töltheti be nemes és üdvös feladatát, ha előadásaira ép azok fognak megjelenni, akik legjobban utalják arra, hogy tanuljanak. Hiszük, hogy a jövőben így lesz. A Szabad Lyceumban f. hó 9-én Pál Ernő polgáriszkolai tanár, orosházai lyceumi elnök tartott urániaszerű előadást a kurucz világ költészetéről és zenéjéről. Ugy a felolvasás, mint a felolvasás közben leadott kurucz dalok, zongora játék és a tárogató teljesen megnyerték a hallgatók tetszését. Itt külön is meg kell emlékeznünk Szabó József tanító jelöltről, aki szóló énekeivel valóban é vezetes percekert szerzett a hallgatóságoknak. A Szabad Lyceum legközelebbi előadása március 1-én lesz. Felolvas: Pataki János tanító lyceumi jegyző Petőfi Sándorról. Az előadás a tornacsarnokban lesz megtartva.

— **Halálozás.** Meghalt egy halovány arcú gyönyörű asszony. Fiatal

élte akkor hervadt le, mikor virulni kellett volna, tiszavirág volt a boldog házassága is, alig hogy nyolcz hónapig tartott, csak épen a szenvedése volt hosszú, nagyon hosszú. Ime a róla hozott szomorulevél: „Russ Zoltángádorosi ev. telkész, ugy a maga mint alant-irt szerettei nevében, mérhetlen fájdalomnak szomorú gyászában jelenti, hogy drága jó felesége, illetve a jó leány, testvér s rokon: Russ Zoltánné, Elefánt Etelka f. hó 12-én, életének 23-ik évében, boldog házasságának nyolcadik hónapjában, hosszas szenvedés után meghalt. A drága halott temetése f. hó 14-én délután fél 3 órakor lesz Szarvason, szüleinek házából az ev. ó-temetőben. Szarvas, 1908. február 12-én. Elefánt János Melis Anna szülei. Jenő, Jolánka testvérei. Russ János, Csurgay Mária apósa, anyósa. Russ Jenő, Russ Piroska sógora, sógornője. id. Melis Mátyás, Sápisky Anna, özv. Elefánt Mihályné, Frankó Zsuzsanna, özv. Csurgay Mihályné patyai Seres Zsuzsanna nagyszülei. Oh, hogy te neked is csak egy volt életed, Oh, hogy te is sebhető valál!”

— **Lemondott közigazgatási bizottsági tag.** Szalay József békéscsabai nagybirtokos a közigazgatási bizottságban elfoglalt tagsági helyéről belegeskedésére való hivatkozással lemondott. A megüresedett tagsági helyre egyetlen jelölt van: Haviár Dani orsz. képviselő, kit a f. hó 24-én megejtendő választás alkalmával egyhangulag fog a vármegye közgyűlése megválasztani.

— **Adomány.** Békésszentandrásitakarékpénztár a fogimnázium segély

ötletes Chovan Zsigmond szerzett. Ma is sokan kedvesen gondolnak vissza azon régi kedélyes órákra.

Benka Gyulának zongorajátéka is megkapó. Előadásából eredeti felfogás, melegség és főleg erő sugárzik ki; saját zongoraszerzeményei az összhangok változatosságával gyönyörködtetők. Magyar dalok, hazafias művek előadásánál játékát a magyaros ütemezésnek határozott kifejezése és bizonyos harsányosság jellemzi.

Újabb időkben több igen értékes zeneszerzeménnyel lepte meg környezetét. Az új gimn. épület felavatási ünnepélye alkalmából „Főiskolánk” kezdetű alkalmi dalát énekelte a tanulói dalkar az ó-templomban, este a magasan szárnyaló „Szallj büszke dal” gyönyörködtette a nagyszámu közönséget. Ujjonnan szerzett, hazafias szellemtől áthatott vegyes- és férfikari letéteit nagybárra az általa szeretett intézetek tanulói dalkarainak ajánlja betanulásra s ünnepélyeken, március 15-én, évszáraskor való előadásra.

Zeneszerzeményei, zongoradarabjai, dalkari fellevesei kéziratban vannak meg; ismert szerenységénél fogva megelégedett azzal, hogy alkotásai-al a vele érintkező szűkebb köröket ragadja el és lelkesítse. Csupán egy-két műve jelent meg nyomtatásban. Így nemrégiben a szarvasi Tulipán-egyesület adta ki „Kesergő hangok” címén

három hazafias busongó dalát. Vallásos énekeit, gyászdalait a „Protestáns Zeneközletny” kezdi közölni.

Lassan gyógyuló szembaja arra készítette, hogy hosszú, áldásos tanári működésének színhelyétől megváljak; azóta főleg zenével foglalkozik. Tiszta szívből óhajtjuk, hogy még számos nagybecsű művel gazdagítsa eddigi gyűjteményét.

Saskó Sámuel.

Benka Gyula mindig velünk.

Olyan nagyon szomorú valakit akkor elsírtni, amikor még megvan . . . Érezni hogy elvesztettük, mikor egészen a miénk. Tudni, hogy köztünk van, de nem jöhet köztünk. Mért is nem folytatódik a kivétel azokkal szemben kik mindenkor kivételt képeztek az átlagot tekintve? Mért kell a folyton ifju lelkeknek is megöregedniük? Mért kell az öregséggel együtt járó fizikai fogyatkozásokat átszenvedniük? Holott ezeket a fogyatkozásokat gyötrőknek, ha rajtuk feltűnedeznek oly sokan érzik mások, olyanok, kiknek csak is az illetők kiválósága szerezte meg a velők való szoros kapcsolatot. De ez a kapcsolat erősebb a vérbeli köteléknél és ha megszakítatik, lelkek elborul, szemünk elhomályosul és nem tud-

juk kifejezni azt amit érzünk; csak fáj valami és nyugtalanít s mintha gyötrő aggódás emésztene szívünket: mi is lesz már; hogyan is lesz ezután, ha nem látjuk őket a megszokott helyen a magasztos piadestálon?

Gyötrő aggódásunkat elnémitja azonban az örök törvény kerületlensége. Megbékülünk a kénytelenséggel és keressük a megnyugtatót, a vigasztalót, az örvendetést. . . Milyen jól esik, ha nyugtán dicsérhetjük a napot. . . Milyen megnyugtató, hogy azok, akiket tiszteltünk, szerettünk, becsültünk mindvégig méltók voltak a tiszteletre, szeretetre és becsülésre. Milyen igazán érezzük, hogy rajtuk a mulandóságnak nincs hatalma. Élni fognak köztünk, velünk; látni fogjuk őket mindenütt, hol eddig fenkölt szellemök áldó fénysugárt hintve tündökölték. Inkább itt lesznek, mint amikor még valósággal köztünk voltak.

Benka Gyula bevonul az öt megismert és megszeretett lelkek emlékezésének legelső körzetébe. Valahány alkalomnál láttuk, hallottuk őt; amely intézmény az ő nagy lelkének, ihlett szellemének hatásán létesült, erősült, nemesedett és tökéletesedett: mindenütt minden, még beláthatlan időkön át felidézi kedves, vonzó alakját és hatni fog áldásosan továbbra is az ő fenkölt szelleme. A tanítóképző tanárai, vezetői haladni fog-

nek 50 és az iparos tanonc is-
ak 30 koronát adományozott.

— Képviselő testületi közgyűlés.

Szarvas község képviselő testülete f. hó
17-én d. e. 9 órakor rendkívüli köz-
gyűlést tart. A tárgysorozaton van a
közigazgatási bizottság azon határozata,
melylyel Wolf Gyulának a VIII. kerület-
ben községi képviselővé történt választá-
sa megsemmisített, s továbbá az
előterjesztés a községi aljegyzői állás
betöltése iránt.

Monstre tárgyalás Szarvason.

Február 11-én érdekes büntető tár-
gyalás folyt le Szarvason, amely ugy az
érdekeltek nagy számánál, mint az ügy
tárgyánál fogva széles körben nagy érdek-
lődést keltett. Még az 1904. évi november
21-én lefolyt községi képviselő választások-
tól datálódik az ügy. Akkor történt ugyanis,
hogy a VIII. kerületben Sterbecz Gábort
választották meg községi képviselőnek erős
küzdalem után.

A választás után a szarvasi független-
ségi és 48-as párt 40 tagja a gyulai kir.
ügyészségnél feljelentést tett Sterbecz Gábor
ellen azt állítván, hogy Sterbecz megválasz-
tatását törvénybe ütköző eszközöknek, etetés
és itatásnak köszönheti, amennyiben a vá-
lasztás előtt két nappal több választónak
oly célból, hogy azok szavazatát megnyerje,
Deutschenschmied János házában vacsorát
adott. A kir. ügyészség a nyomozást Sterbecz
Gábor ellen megszüntette, mert nem látta
beigazoltnak, hogy a kérdéses vacsorát
Sterbecz rendezte, hanem azt állapította
meg, hogy Deutschschmiednél szokásos
disznótor volt.

Ekkor Sterbecz Gábor tett panaszt a
feljelentésnek 40 aláírója ellen, névszerint
Pribelszki Pál, Skorka Mihály, Retzik Mihály,
Sárkány András, Demesák György, Elefánt
János, Borgulya András, Balczó István, ifj.
Sankoly Márton, Melis Pál, Brusznyczki
Mátyás, Krajcsovic Pál, Gombár György,
Kóczy Mihály, Antal Pál, András András,
Brusznyczki János, Kasuba András, Brusz-
nyczki Pál, Valach János, ifj. Zima András,
Cseke Gyula, dr. Haviar Gyula, Varga János,
Borgulya Márton, Pilibzki János, Hajnal
Béla, ifj. König Mór, Csapó Soma, id. Melis
Mátyás, Matusik Mihály, Pekár András,
Takács Márton, Kársay György, Boros
György, Melis Pál, Tárnay Mihály, Csicsely
János, Pecsénya Pál és Sinkovics Mihály
ellen hatóság előtti rágalmozás miatt.

Ezen panaszt tárgyalta kedden reggel
8 órától Weinmann Viktor a gyulai kir.
járásbíró albirája. A közvádat dr. Novák
Kamill gyulai ügyészségi megbízott, a sér-
tetet dr. Fuksz Béla ügyvéd képviselte,
míg védők gyanánt dr. Reismann Adolf, dr.
Glasner Adolf, dr. Dancs Szilárd, dr. Nagy

Béla és dr. Sámuel Viktor ügyvédek jelen-
tek meg.

A szarvasi járásbíró épületében levő
szoba szűknek bizonyulván, a község háza
nagy termében, melyet az előjáróság kész-
séggel ajánlott fel, tartotta meg Weinmann
Viktor kir. albiró a tárgyalást. A vádlottak
egyenként kihallgatván kijelentették, hogy
közérdekből tettek feljelentést Sterbecz ellen,
hogy megőrizze a választások tisztaságát.
A védők kérelmére a tárgyaló bíró elren-
delte a hivatkozott 33 tanu megidézését,
kikkel a védők a kir. ügyészséghez benyuj-
tott feljelentésben foglaltak valóságát óhaj-
tották igazolni.

Délután vette kezdetét a tanuk kihall-
gatása. Először Czesznák Mihályt hallgatta
ki a bíró, ki azt adta elő, hogy ő mint
szomszéd volt vendégeként Deutschenschmi-
ednél a vacsorára meghíva, de nem maradt
ott: nem is tud semmit arról, hogy ki ren-
dezte azt.

Kohut András és Kmety János szintén
vendégek voltak; elmentek, mert hitták
őket, de ők se akarták tudni, ki rendezte a
vacsorát.

Ezután Deutschenschmied Jánosra
került a sor, ki azt vallotta, hogy neki
Czesznák Mihály adott 5 forintot, azon vett
egy birkát, abból telt a vacsora; bort Frisch
Ignácztól hozatott hozzá, de hogy azt ki
fizette ki, nem tudja, de úgy hallotta, hogy
azt is Czesznák fizette. Czesznák mondta,
kit hívjanak meg, azt mondta, hogy rendez-
zenek vacsorát, nem Sterbecz Gábor.

Deutschenschmied vallomásának hallatára
Czesznák Mihály, kinek megesketését előző-
leg a bíró felfüggesztette, ismét vallomásra
jelentkezett azzal, hogy most el akarja
mondani az egész dolgot, a mint volt.

Feszült várakozás között adva elő
most Czesznák Mihály a következőket. En-
gem a választás előtt egy héttel Deutsch-
schmiedt hívott Sterbetzhez; ott Sterbecz
Gábor felkért, hogy legyünk az ő emberei
szerezzünk neki szavazatokat. Napokon át
mindketten korteskedtünk. A kerületben
levő fuharos szavazók azonban folyton kö-
vetelték, hogy legalább egy vacsorát kapja-
nak a szavazatukért. Elmentünk újból Ster-
beczhez, elmondtuk ezt neki, mire ő azt
mondta, hogy csak eszáljunk vacsorát
azoknak, a kik azt kívánják, m j d ő meg-
téríti a költséget. Mi azután Deutschensch-
miedtel megállapodtunk, hogy nála legyen
a vacsora. En adtam 5 forintot Deutsch-
schmiednek, hogy vegyen birkát rajta, azon
reményben, hogy azt ígérete szerint Ster-
becz majd megtéríti. De mikor november
20-án Sterbecz meghívott azon bankettra mel-
lyet Dr. Krcsmárik János volt orsz. képi-
selő beszámolója alkalmából rendeztek,
nem kértem meg az 5 forintot, mert ezzel
nagyon megtisztelve éreztem magam.

Ezután szembesítette Weinmann bíró
Czesznák tanut Deutschenschmiedt Jánossal

nak az ő nyomdokain, hogy az ő kedves
intézetének jó hírnevét erősítsék.

A tanítók szeme előtt megjelenik az ő
alakja, füleikben megcsendül oktató szava
és szólni fog hogy: „az igazán hivatásos,
kötelességtudó tanító aképen cselekszik...”

Sok-sok ezer növendéke az élet nehéz
problémái előtt, az ő lélektani igazságaival
tör magának utat a kitzött cél felé.

Egyházi gyűléseinken, melyeknek oly
lelkes érdeklődéssel szentelte idejét s kiváló
képzettségeit, keresni fogják az ő rokon-
szenves arcát és amikor egybegyűlünk a
fehér asztalnál, őt is oda hozzuk óhajásunk
szárnyain s úgy mint addig, mintha tényleg
köztünk volna kocintani fogunk a tanítók
tanítójának egészségére...

A komoly hivatásnál ott lesz Benka
Gyula velünk: bölcsessége, igazságossága,
nyíltsága, elméjének és szívének fenkölt
nemessége sokszor bevilágít hozzánk és sok
dologban eligazít minket a kivezető utra.

Hát a vig társas kör? A felderült
lélek, sokszor bele merül majdan a fájó
érezések ködös homályába, mikor róla lesz

szó, akinek jelenléte annyiszor igazolta már
a vig cimborák körében, hogy az idő repülni
tud s gyors szárnyakon tűnik tova... És
eldudoljuk a dalt, melyet az ő érces bari-
tonja oly kellemesen kísért, színezett...
És felidézük a dalt, mely az ő érző lelkéből
eredt s melyet az ő költői ihlete alkotott...
De nekünk ez könnyű dolog lészen, mert
mi sokan vagyunk, nagyon sokan, ha a va-
dászok vig társaságát is magunkhoz vonjuk,
ámde Benka Gyula csak egy van, de ez az
egy a miénk, sokunké... s ha ő is akkora
szeretettel gondol reánk, mint mi reá, akkor
még mindig sok dolgot ad neki tisztelőinek,
szeretőinek tábora, hogy mindnyájunkat
elvonaltasson a lelki szeméi előtt és az
Isten, ki elzárta előle a külső világot, a
szeretet napjának verőfényében fogja tündö-
költetni azt a másik vilgot, melyben meg-
találja annak a sok ezer hű barátjának nyájas
arcát, kik váltig erősítgetik, hogy Benka
Gyula csak egy van, de az a miénk és a
miénk lesz mindenkor.

Keviczky L.

mire az utóbbi is kijelentette, hogy Czesz-
nák utóbb tett vallomása mindenben igaz.
Még Frisch Ignáczt hallgatta ki a bi-
ró, a ki azonban nem tudott felvilágosi-
tást adni, hogy ki fizette ki az üzletében
vásárolt italt.

A védők a többi 28 tanu kihallgatásá-
tól elállottak s kifejtve azt, hogy beigazol-
tatott, miszerint tényleg Sterbecz Gábor
rendeztette 1904 november 19-én Deut-
schenschmiedt házában a vacsorát, kérték, hogy
Sterbecz Gábor, mint rossz hiszemű felje-
lentő a költségekben is elmarasztaltassék,
a vádlottak közül pedig dr. Haviar Gyula
szólalt fel, kérve a bíróságot, hogy az alap-
talanul meghűreolt vádlottaknak felmentő
ítélettel szolgáltasson elégtételt.

Este 6 órakor hirdette ki Weinmann
Viktor az ítéletet, amely fényes elég-
tételt szolgáltat a vádlottaknak, a meny-
nyiben az összes vádlottakat felmenti és
Sterbecz Gábort kötelezi a védői díjak meg-
fizetésére. Az ítélet érdemleges részében az
összes érdekeltek megnyugodtak, csupán a
költségek tárgyában elentett be a sértett
képviselője felebbezést.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, a kik felejtethetlen
halottunk, néhai Russ Zoltánné
Elefánt Etelka temetése alkalmá-
val részvételükkel enyhíteni igyekez-
tek fájdalmunkat, fogadják ez uton
is köszönetünket.

Szarvas, 1908. február 15.

A gyászoló család.

Figyelem!

Tisztelt háziasszony!

Becses figyelmébe ajánlom, hogy 8
év óta fennálló házikenyér- és liszt-
üzletemben megkezdtem **arozs kenyér**
sütést. Megrendelést **este 8 óráig**
minden nap elfogadok s kívánatra
házhoz szállítom. Tisztelettel

SCHEINER BERNÁT.

A **Marsat-fete** üzlethelyiség haszon-
bérbe kiadó. Értekezni lehet dr. Glasner
Adolf esődtömeggondnokkal.

A Gróf Czáky Albin-utca 73 számú ház

f. év július hó 24-től haszonbérbe
kiadó azonban eladó is.

3-3

Kiadó lakás.

A volt Konyecsnyai házban a piac
mellett szép 3 szobás lakás kiadó.

Értekezni lehet

3-3

ifj. DAUDA MIHÁLY,
tímárnál.

Kiadó ház.

A Beliczey-utca 3 ik számú ház akár
haszonbérbe kiadó, akár örök áron eladó.
Cim után tudakozódni lehet a tulajdonosnál:
OLÁH MIKLÓS tanárnál.

Osztöndíj-pályázat.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága ezennel pályázatot hirdet a

SALACZ FERENCZ IGAZGATÓ

nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1906, 1907. évi kamataira.

Ezen 200 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű szegénysorsu és jó magaviseletű ifjak vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányaikat valamely felsőbb kereskedelmi iskolában folytatják.

A 200 korona ösztöndíj folyó 1908 évi március hó 27-én fog kiadatni, a pályázat eredménytelensége esetében pedig a jövő évi kamatokhoz csatoltatni.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. március hó 21-én délelőtt 10 óráig nyújtandó be az intézet titkáránál. Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Szarvas, 1908. február 3.

A Szarvasi Takarékpénztár

2-3

Igazgatósága.

ÓH HAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés és rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható Szarvason: Papp Ernő
Burger Frigyes
Bugyis Andor gyógyszertárakban
Trstjanszky Károly és neje.

16-26

Meghívó.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR XXXIX. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1908. évi február 20-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor

Szarvason, a Takarékpénztár saját helyiségében

tartja meg,

a melyre a t. részvényes urak ezennel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről.
3. Az 1907-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és megállapítása.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Elnök, alelnök választása 3 évre.
7. A választmány 25 rendes és 5 póttagjának választása 1 évre.
8. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason, 1908. január 21-én.

HAVIÁR DANI
társasági elnök.

Jön a tavasz, kibujnak a szeplők!!!

Hogy azt elkerülje, hogy arc bőrét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma** crèmet,

vagy a Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.

K a p h a t ó

Medveczky Utóda gyógyszerárában, Szarvason.

MEGHIVÓ.

A szarvasi gazdák és iparosok szövetkezete

XIII. évi rendes közgyűlése

1908. évi február hó 19-én délelőtt 9 órakor Szarvason *a szövetkezet saját helyiségében* fog megtartatni, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzleti évről.
3. Az 1907. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Választmányba 12 tag választása és 3 pót tag egy évré.
7. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason, 1908. január hó 26-án.

ZVARINYI JÁNOS
szövetkezeti elnök.

A t. részvényes urak értesítettnek, miszerint az 1907 évi eredeti Zárszámadások a szövetkezet pénztári hivatalában az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.